

DECIZIE

14 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Svetlana Novac

Judecătorii Tatiana Vieru, Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de către avocatul Staruș Denis în interesele recurenteii societatea pe acțiuni „Orhei-Vin”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată formulată de către Banca Comercială „Moldova Agroindbank”, societate pe acțiuni împotriva societății pe acțiuni „Orhei-Vin” și intervenientul accesoriu societate pe acțiuni „Vitis-Hîncești” cu privire la exercitarea dreptului de gaj,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2014, prin care a fost respinsă cererea apelantei societatea pe acțiuni „Orhei-Vin” privind scutirea de plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel declarate împotriva hotărîrii Judecătoriei Orhei din 24 iunie 2013,

c o n s t a t ă:

La data de 08 februarie 2012, reclamanta BC „Moldova-Agroindbank” SA s-a adresat în instanța de judecată cu o acțiune civilă împotriva SA „Orhei-Vin” și intervenient accesoriu SA „Vitis-Hîncești” cu privire la exercitarea dreptului de gaj/ipotecă și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta BC „Moldova Agroindbank” SA a indicat că conform contractului de credit nr. C06263 din 02.10.2006 în redacția acordurilor adiționale nr. C07124/2 din 30.03.2007, nr. C07258 din 29.06.2007, nr. C08129 din 22.04.2008, nr. C09124 din 30.04.2009, nr. C09151 din 29.05.2009, nr. C09311 din 30.10.2009, BC „Moldova Agroindbank” SA a acordat SA „Vitis-Hîncești” un credit în sumă de 2 000 000 USD, cu termenul-limită de rambursare 30.06.2010.

Suplimentar, reclamanta a relatat că prin contractul de restructurare a datoriei creditoare nr. C1038-c din 08.12.2010, termenul final de rambursare a fost stabilit pînă la data de 31.12.2011, iar conform contractului de credit nr. C07345 din 17.09.2007, în redacția acordurilor adiționale la el nr. C09151-B din 29.05.2009, nr. C09211-A din 30.10.2009, nr. C10371-B din 09.12.2010, BC „Moldova Agroindbank” SA a acordat SA „Vitis-Hîncești” un credit în sumă de 500 000 USD, cu termenul-limită de rambursare - 31 decembrie 2011, conform contractului de credit nr. C08278 din 12 august 2008, în redacția acordurilor

adiționale la el nr. C09124-A din 30.04.2009, nr. C09151A din 29.05.2009, nr. C09311-B din 30.10.2009, nr. C10371-C din 09.12.2010.

BC „Moldova-Agroindbank” SA a acordat SA „Vitis-Hîncești” un credit în sumă de 274 400 euro și 980 000 lei, cu termenul-limită de rambursare - 31 decembrie 2011, conform contractului de credit nr. C08301 din 16.09.2008 în redacția acordurilor adiționale la el nr. C09150 din 29.05.2009, nr. C10236 din 20.08.2010, nr. C10210 din 20.09.2010.

BC „Moldova-Agroindbank” SA a acordat SA „Orhei-Vin” un credit în sumă de 640 000 euro, cu termenul-limită de rambursare - 30.06.2011.

De asemenea, reclamanta a menționat că pentru asigurarea rambursării creditelor menționate și achitării dobânzii calculate pentru utilizarea lor, SA „Orhei-Vin” a ipotecat/gajat băncii conform contractului de ipotecă nr. C05351-E din 13.09.2006, în redacția acordurilor adiționale nr. C05382-A din 23.09.2005, nr. C06262/I-B din 13.10.2006, nr. C07270 din 08.08.2007, nr. C07345-C din 17.09.2007, nr. C08130 din 27.05.2008, nr. C08308 din 23.09.2008, nr. C09150-A din 30.06.2009, nr. C10236-A din 26.08.2010, nr. C10236-A din 20.08.2010, nr. C10368-A din 10.12.2010, nr. C10368-A din 10.12.2010; contractului de gaj nr. C05351-C din 13.09.2005, în redacția acordurilor adiționale nr. C06171- C din 30.06.2006, nr. C05382-C din 23.09.2005, nr. C06262/I D din 02.10.2006, nr. C07259 din 29.06.2007, nr. C07345F din 17.09.2007, nr. C08130-A din 22.04.2008, nr. C08301-C din 16.09.2008, nr. C09150-C din 29.05.2009, nr. C10236-B din 20.08.2010, nr. C10371-A din 09.12.2010; contractului de gaj nr. C05499 din 30.12.2005, în redacția acordurilor adiționale nr. C061-c din 30.06.2006, nr. C06262/I-C din 02.10.2006, nr. C07259 din 29.06.2007, nr. C08130-B din 22.04.2008, nr. C09150 D din 29.05.2009, nr. C08301-B din 16.09.2008, nr. C10023 din 11.02.2010, nr. CICC" din 20.08.2010, nr. C10371 din 09.12.2010; contractului de gaj nr. C09104 din 14.04.2009, în redacția acordurilor adiționale nr. C09150 B din 29.05.2009, nr. C10236-D din 20.08.2010, bunuri imobile și mobile, evaluate de părți la prețul de 160000000 lei, 5 223 590 lei, 11 852 547 lei, și respectiv 10 000 000 lei.

Reieșind din faptul că SA „Vitis-Hîncești” și SA „Orhei-Vin” nu și-au onorat obligațiile contractuale privind rambursarea creditelor primite și achitarea dobânzilor calculate pentru utilizarea lor, la 22.07.2011, banca a notificat pîrîtul și intervenientul accesoriu despre intenția sa de exercitare a dreptului de gaj/ipotecă. Iar, la 05.08.2011 a înregistrat la biroul notarial Oleg Gladîș și la Oficiul Cadastral Teritorial Orhei, preavizele respective.

În termenul fixat de bancă în preavize, SA „Vitis-Hîncești” și SA „Orhei-Vin” nu au achitat datoria față de bancă, iar SA „Orhei-Vin” n-a transmis benevol băncii în posesiune bunurile gajate/ipotecate pentru a fi realizate.

Reclamanta a menționat că la 07.12.2011, SA „Vitis-Hîncești” a acumulat o datorie față de bancă în valoare de 536 533,56 MDL, 346 849,02 EUR și 1 657 699,23 USD, iar la 12.01.2012 datoria SA „Orhei-Vin” față de bancă constituia suma de 519 553,23 EUR.

Reclamanta BC „Moldova-Agroindbank” SA a solicitat transmiterea în posesia sa a bunurilor gajate de către SA „Orhei Vin” pentru realizare, precum și încasarea de la SA „Orhei Vin” în beneficiul BC „Moldova Agroindbank” SA a

taxei de stat în valoare de 50 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Orhei din 24 iunie 2013 acțiunea a fost admisă.

S-a dispus transmiterea de la debitorul SA „Orhei Vin” în posesiunea creditorului BC „Moldova Agroinbank” SA bunurile gajate conform contractului de ipotecă nr. C05351-E din 13 septembrie 2006, contractului de gaj nr. C05351-C din 13 septembrie 2005, contractului de gaj nr. C05499 din 30 decembrie 2005, contractului de gaj nr. C09104 din 14 aprilie 2009, pentru vânzare silită.

S-a dispus transmiterea de la SA „Orhei-Vin” la BC „Moldova Agroindbank” SA - universalitatea de bunuri mobile - mijloacele bănești intrate și care vor intra în conturile bancare ale SA „Orhei-Vin”, deschise în BC „Moldova-Agroindbank” SA și creanțele bănești față de terți, în sumă totală de 10 000 000 lei, rezultate din contractul de distribuție nr. 01 din 29 septembrie 2007, încheiat cu SRL „Cătălina Impex”, România, contractul de cumpărare-vânzare nr. 13 din 24 noiembrie 2008, încheiat cu SRL „Hîncești Wine House”, România, contractul de cumpărare-vânzare nr.05-02/08 din 05 februarie 2008, încheiat cu П.К.Ф.„Болеро” 0.0.0., Ucraina, contractul de cumpărare-vânzare nr. 13 din 13 noiembrie 2008, încheiat cu ООО „Титрово”, Belarusia, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1/0 din 14 ianuarie 2009, încheiat cu „Классические вина”, Belarusia, contractul de cumpărare-vânzare nr. 2/02/09 din 02 februarie 2009, încheiat cu О.О.О „Букет Молдавии”, Belarusia, contractul de cumpărare-vânzare din 03 martie 2009, încheiat cu О.О.О. „Алкодом”, Ucraina, contractul de cumpărare- vânzare nr. 77 din 31 august 2007, încheiat cu УП „Дорос” Белорусской железной дороги, Belarusia, contractul de cumpărare-vânzare nr. 03-04/09 din 03 aprilie 2009, încheiat cu О.О.О „Торговый Дом Алкотрейд”, Ucraina și/sau din alte contracte de cumparare-vânzare.

S-a încasat de la SA „Orhei-Vin” în beneficiul BC „Moldova Agroindbank” SA taxa de stat în sumă de 50 000 lei, precum și cheltuielile de executare a încheierii de asigurare a acțiunii în sumă de 2 526 lei.

La 24 iulie 2013 SC „Orhei Vin” SA a contestat hotărîrea instanței de fond cu o cerere de apel prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărîrii contestate și remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de fond,

Concomitent cu depunerea cererii de apel SC „Orhei Vin” SA a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

În motivarea cererii a indicat că la moment toate conturile bancare ale întreprinderii sunt sub sechestru, iar banca refuză să primească ordine de transfer a taxei de stat în bugetul de stat.

Menționează că impunerea sa în aceste condiții la achitarea taxei de stat ar constitui o îngrădire a dreptului de acces la justiție și o violare a prevederilor art. 6 par. 1 din CEDO.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2014 a fost respinsă cererea apelantei SA „Orhei-Vin” privind scutirea de plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SA „Orhei-Vin” împotriva hotărîrii Judecătoriei Orhei din 24 iunie 2013, fiind stabilit apelantei termen pînă la data de 09 aprilie 2014, ora 11.00 pentru achitarea taxei de stat în valoare de 37 500 lei. Totodată, s-a explicat apelantei că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

În dezacord cu încheierea sus-indicată, SA „Orhei-Vin”, la data de 12 martie 2014, în termen legal a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel din 05 martie 2014, cu emiterea unei noi hotărâri sub formă de încheiere privind dispunerea scutirii SA „Orhei-Vin” de achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, aceasta fiind pasibilă de a fi casată, pe motivul încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor de a avea acces liber și nediscriminatoriu la justiție.

În acest context, recurenta a menționat că în baza certificatului emis de către BC „Moldova Agroindbank” SA, reiese că conturile bancare ale recurente SA „Orhei-Vin” în lei și valută străină sînt sechestrate de IFS Orhei și de executorul judecătoresc prin încheierea sa din 18 aprilie 2014.

De asemenea, recurenta face referire și la hotărârea primei instanțe, prin care a fost transmis întregul patrimoniu al SA „Orhei-Vin” către BC „Moldova Agroindbank” SA, precum și la contractul de asistență juridică, care prevede achitarea onorariului avocatului la finisarea dosarului și încasarea sumei.

Prin urmare, la momentul actual, recurenta SA „Orhei-Vin” nu are nici un bun și nici un mijloc financiar pentru desfășurarea activității și respectiv pentru a achita taxa de stat.

Consideră că prin încheierea contestată instanța de apel nu a dat apreciere justă probelor și a îngreunat accesul la justiție a unei părți în litigiu.

Menționează că și în hotărârile CEDO, se indică că neachitarea taxei de stat nu poate fi piedică pentru accesul la justiție (cauza T. Comerț vs Moldova).

Conform art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului s-a constatat că, la data de 08 februarie 2012, BC „Moldova-Agroinbank” SA s-a adresat în instanța de judecată cu o acțiune civilă împotriva SA „Orhei-Vin” și intervenientul accesoriu SA „Vitis-Hîncești” cu privire la exercitarea dreptului de gaj/ipotecă și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea primei instanțe, acțiunea a fost admisă.

Nefiind de acord cu aceasta, la data de 24 iulie 2013, SA „Orhei-Vin” a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat inclusiv și scutirea de la plata taxei de stat, invocînd situația materială dificilă cauzată de sechestrarea conturilor bancare ale acesteia.

La cererea de apel și la cererea de recurs, recurenta SA „Orhei-Vin” a

anexat certificatele emise de BC „Moldova Agroindbank” SA și de BC „Victoriabank” SA care atestă că conturile bancare ale recurente SA „Orhei-Vin” în lei și valută străină sînt sechestrate de IFS Orhei și de executorul judecătoresc.

Prin încheierea instanței de apel din 05 martie 2014 a fost respinsă cererea SA „Orhei-Vin” privind scutirea de plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SA „Orhei-Vin”, fiindu-i acordat termen pînă la data de 09 aprilie 2014, ora 11.00 pentru achitarea taxei de stat în valoare de 37 500 lei.

În conformitate cu art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, de recurs și de revizuire, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În temeiul art. 368 CPC, dacă cererea de apel este depusă fără plata taxei de stat instanța dispune printr-o încheiere, să nu se de-a curs cererii acordând apelantului un termen pentru achitarea taxei de stat. Acest termen trebuie să fie rezonabil, obiectiv și real, reieșind din circumstanțele concrete a pricinii, complexitatea pricinii, acțiunile ce urmează a fi efectuate de participant, suma ce urmează a fi achitată, posibilitățile persoanei de a achita suma ținând cont de starea materială.

Raportînd normele citate la circumstanțele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanței de apel, corecte și întemeiate, rezultate din aprecierea justă a circumstanțelor pricinii și aplicarea corectă a normelor de drept procesual.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probe prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Art. 4 al Legii taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992 prevede că, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probe prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amîne achitarea taxei de stat.

Din sensul art. 85 alin. (4) CPC și art. 4 din Legea taxei de stat, urmează că, pentru scutirea de la plata taxei de stat solicitantul trebuie să prezinte probe pertinente că este în incapacitate de plată.

Aceasta deoarece SA „Orhei-Vin”, ca persoană juridică, în susținerea acestor afirmații, urma să prezinte o informație deplină de la organul fiscal cu privire la deținerea conturilor bancare.

Or, doar informația cu privire la sechestrarea conturilor recurente deschise la BC „Moldova Agroindbank” SA și la BC „Victoriabank” SA de IFS Orhei și de executorul judecătoresc, nu denotă și faptul că recurenta nu deține și alte conturi bancare și nu dispune de alte mijloace bănești care ar permite achitarea taxei de stat.

Mai mult decît atît, SA „Orhei-Vin” nu a prezentat date care să indice

inactivitatea acesteia, din lipsa surselor financiare.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel întemeiată a concluzionat că probele aduse de către recurenta SA „Orhei-Vin” în justificarea scutirii de la plata taxei de stat sînt insuficiente pentru a considera că ultima este în imposibilitatea de a achita taxa de stat în cuantumul prevăzut de lege pentru cererea de apel, la caz fiind în mărime de 37 500 lei.

Din considerentele menționate, și avînd în vedere faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2014 este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către reprezentantul recurentei sînt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Staruș Denis în interesele recurentei SA „Orhei-Vin” și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Staruș Denis în interesele recurente societatea pe acțiuni „Orhei-Vin”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2014, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată formulată de către Banca Comercială „Moldova Agroindbank”, societate pe acțiuni împotriva societății pe acțiuni „Orhei-Vin” și intervenientul accesoriu societate pe acțiuni „Vitis Hîncești” cu privire la exercitarea dreptului de gaj.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătoru

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală